

det ligner et Møgle uredt Garn. Dette er praktisk Politisk, siger det ærede Medlem; han ser ikke, at hele dette Urede er intet andet end en Snorkel i Mønstret og at Bøvet vil blive ført videre efter faste Linier ligesom før. Det Spørgsmaal, som virkelig er det praktiske, som er det betydningsfulde — thi det er derpaa, at Udviklingens fremtidige Gang kommer til at bero — det er dette: Skulle vi være videre ligesom hidtil efter to divergerende Hovedlinier, eller skulle vi søge at ændre Mønstret, at frembringe noget mere harmonisk, ved at lade det samle sig om en Mellemlinie?

Det var det, der var Tankegangen i mine Udtalelser her forleden. Men da de til Dels synes at have været Genstand for Misforstaaelse, lad mig, da kortelig, understrege Hovedsætningerne i det, jeg sagde. Jeg erkender, at saaledes som Tingene gennem disse Aar ere gaaede, var det ugørligt, at der her i Foraaret skulde kunne være tilvejebragt en formel, en lovførmelig Grundlovsforandring. Jeg erkender paa ingen Maade, at den politiske Strid ikke ved taalmodig Udholdenhed kunde have faaet denne Udgang. Der kunde meget let være kommet en Situation, hvor man ved Fastsed og Sammenhold i Folketinget kunde have opnaaet en hæderlig Løsning, der ad grundlovmæssig Vej fastslog, og sikrede vor fremtidige Forfatning. Men da der i Folketinget hvefken har været Fastsed eller Sammenhold, erkender jeg fuldt ud, at naar man just nu absolut vilde have en Ende paa Sagen, kunde en grundlovmæssig Vedtagelse i Neblikket ikke opnaas. Jeg er mindre sikker paa, at der ikke kunde være opnaaet noget mere betryggende, noget mere fyldestgørende i Retning af de meget omtalte Resolutions. Ogsaa her har det utvivlsomt störtet paa Holdning fra de moderates Side; men ogsaa dette lader jeg ligge. Det derimod, hvorpaa det nu fremfor alt kommer an, det er: hvad vil man gøre i Fremtiden? og hvad har man at bygge denne Fremtid paa? At der skulde være Mulighed for at føre en ny Politisk, uden at der ogsaa er ny Kræfter, ny Partier, ny Grupperinger til at bære den ny Politisk, kunde det ikke let falde nogen ind uden for Danmark at tro. Intetsteds vilde man kunne tænke sig, at der kunde slaas ind i en hel ny Retning, væsentlig modsat den tidligere, uden at der maatte være en ny Gruppering af Kræfterne som Underlag for den ny Retning. Og dette kan, som den politiske Magtfordeling er her i Landet, naar alt kommer til alt, ikke være Tilfældet, uden at der viser sig en ny Parti-gruppering ogsaa paa Rigsdagen. Det ærede

Medlem spørger, om jeg dog kunde tro, at det skulde have været muligt her i Foraaret at staa med et fast organiseret nyt Parti, jeg svarer dertil: nej, ganske vist, det kunde ikke falde mig ind at tro det; men det, som i det mindste maatte være til Stede, hvis det hele ikke skulde mislykkes, var Elementerne til at skabe det nye Elementer, som naar man først var kommen over Vendepunktet, ogsaa viste sig at være brugelige. Det, som var Hovedsagen i mine Bemærkninger derom, var derfor just det, der er foregaaet, eller rettere det, der ikke er foregaaet i Tiden siden den 1ste April. Der er nu hengaaet et halvt Aar, men den Forventning, den Formodning, man havde, om at der ogsaa inden for Højre virkelig var stærke Tilbøjeligheder til at medvirke til at skabe en ny Tilstand, den er i alt Fald foreløbig, saa vidt jeg formaar at se, bleven sluffet. Jeg erkender fuldt ud, at der sikkert ogsaa i Højre er Spirer til noget nyt, og det er muligt, at jeg underburderer disse Spirers Styrke og Levekraft; det er muligt, at de i Virkeligheden ere stærkere, end det ser ud til. Det bliver en Skønsag; maaste har det ærede Medlem Ret, naar han ser mere sangvinisk derpaa end jeg. Men sikkert er det, at foreløbig er den politiske Forudsætning for det Skridt, der stede den 1ste April, ikke slaaet til; om og naar det vil komme, om hurtigere eller langsommere, ved hvefken det ærede Medlem eller jeg, naar alt kommer til alt. Men en Ting vide vi med Visshed, og det er, at det Parti, han selv er Leder for, vil faa en væsentlig afgørende Indflydelse paa den Gang, som Udviklingen i den nærmeste Tid vil komme til at tage.

Der kommer jeg da til den største Misforstaaelse fra det ærede Medlems Side, en Misforstaaelse saa stor, at den er rent udpuddsig. Han tillagde mig, at jeg skulde have truet ham og hans med al Landsens Ulykker, dersom de i Fremtiden vovede at samarbejde med Højre om Reformen. Jeg spurgte mig selv med nogen Andren, om det virkelig var muligt, at jeg havde givet Anledning til en saa mærkelig Misforstaaelse. Jeg tror, at turde sige, selv med Fare for at gaa det ærede Medlem i Bedene, at der ikke let i Rigsdagen vil kunne findes noget Medlem, der i større Grad end jeg, fra første Færd, da jeg sit Sæde i Rigsdagen, har betragtet Forhandling mellem Partierne som absolut nødvendig for at føre os ind i fornuftigere Tilstande. Jeg vil atter her minde det ærede Medlem om en af vore fælles Grundringer. I 1882, efter at det saakaldte Majoritisk var sluttet, blev der i Folketinget